

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVI (60) • ŠTEV. (Nº) 13

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 12 de abril - 12. aprila 2007

VSAKDANJE SLOVENSTVO

TONE MIZERIT

V tej številki prinašamo napoved prihoda enega izmed članov vlade Republike Slovenije. Zunanji minister Dimitrij Rupel prihaja na uradni obisk v Argentino. Poleg državnih dejanj in protokolarnih nastopov bo v kratkem obdobju obiska stopil v stik tudi z življenjem naše slovenske skupnosti. Srečanje s predstavniki organizacij, ogled šolskega tečaja, obisk ene izmed skupnosti je le ponoven dokaz, da nam je domovina blizu in da ima slovenska država pred očmi svoje sinove, ki so raztreseni daleč po svetu.

Ni to prvi obisk, ne prva gesta priznanja. Na kratko povzemimo vsaj imena kot prof. Lojze Peterle, tedanji zunanji minister in potem kot evroposlanec, dr. Janez Drnovšek, kot predsednik vlade, minister za šolstvo dr. Milan Zver, ki je lani dal uradno priznanje našemu šolskemu sistemu, poleg vrste obiskov državnih sekretarjev za Slovence po svetu in članov istozadevnih komisij Državnega zbora. Sem spadajo tudi cerkveni obiski, še izpred dobe osamosvojitve pa do danes: ljubljanski metropolit (Šuštar, Rode, Uran), škofje zadržani za Slovence po svetu, ponovno kardinal Rode (in ne pozabimo slovenskega kardinala Ambrožiča) in nešteto drugih cerkvenih dostojanstvenikov. Zabeležili bi lahko tudi marsikateri poluradni ali zasebni prihod, od same ustanovitve slovenske države v teku teh že šestnajstih let, tako s strani vladnih osebnosti kot predstavnikov slovenske politike in kulture.

Da na področju odnosov med matično državo in diasporo počasi a nenehno napredujemo kaže tudi lani potrjeni Zakon za odnose s Slovenci izven meja RS in ustanovitev Sveta za Slovence po svetu, katerega zasedanje je že predvideno in v katerega sestavo je skupnost po svojih predstavnikih že določila svoja dva kandidata.

Je treba še posebej omeniti tudi dejansko pomoč matične države? Sofinanciranje projektov naših domov in društev, podpora medijem (katere je deležen tudi naš list), organiziranje seminarjev in tečajev ... Res je, da je treba še marsikaj dodati, izboljšati in izpopolniti, a znaki kažejo, da smo na pravi poti. Obstaja tudi upanje, da se z morebitno spremembo političnega predznaka vlade ne bomo vrnili v čase, ko se je podpora delila v znamenju ideološke pripadnosti (tudi tukaj je bil prav naš list klasičen primer diskriminacije).

Vse to pa postavlja vprašanje, kakšen je odgovor s strani rojakov po svetu in tudi med nami. Ne govorimo o društvih in njihovih odborikih, ki žrtvujejo prosti (in tudi ne prosti) čas in sile za dobrobit skupnosti. Ne govorimo o učiteljih, učiteljih in profesorjih, ki brezplačno darujejo svoj čas in svoje znanje za ideal ohranjanja slovenskih vrednot. Mirno pa bi to vprašanje lahko stavili marsikomu, ki uživa ta napor in to skupno delo, a ne premakne (in ne primakne) bilke s svoje strani. Ali pa onim, ki se pehajo le za „popravo krivic“, ali težijo le po slovenskem državljanstvu (seveda, sedaj ko smo v Evropski zvezi), a jim je Slovenstvo (da, z veliko začetnico) zadnja briga.

Te vrstice, napisane iskreno, naj bodo v premislek nas, ki smo v skupnosti aktivni. A naj bodo tudi predmet za razgovor, za jasno povedano besedo (prilicno ali neprilicno), za vabilo tistim, ki stojijo ob strani, in za mejnik onim, ki so Slovenci le, kadar jim koristi. Naj nam bo izredni dogodek nekega uradnega obiska povod za razmišljanje o vsakdanjem slovenstvu.

Minister Rupel po Latinski Ameriki

Zunanji minister Dimitrij Rupel bo v četrtek, 12. aprila, začel turnejo po Latinski Ameriki, med katero bo obiskal Argentino, Čile in Peru ter se udeležil ministrskega

zasedanja EU-Skupina Rio v Dominikanski republiki. Glavna namena turnee so priprave na slovensko predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici leta 2008, med katerim bo v Peruju potekal vrh EU-Latinska Amerika in Karibi, in okrepitev dvostranskih odnosov. Na vrhu EU-LAC, ki bo 16. in 17. maja 2008 v Limi, bo sodelovalo 60 držav: 27 članic EU ter 33 držav Latinske Amerike in Karibov.

Logistično bo za pripravo vrha poskrbel gostitelj Peru, Slovenija pa bo kot soprovedujoča soodgovorna za pripravo vsebine. To bo že peti vrh EU-LAC, ki potekajo na dve leti izmenično v vsaki regiji. Prvi je bil leta 1999 v Rio de Janeiru, zadnji pa lani na Dunaju. Na vrhu EU-LAC strani sprejmeta politično deklaracijo, za katero bodo pogajanja potekala pretežno v Bruslju. Ta ne bodo lahka: med latinskoameriški državami obstajajo velike razlike, poleg tega pa mora biti tema vrha privlačna za obe celine, kot so na primer podnebne spremembe, opozarjajo diplomatski viri. V sklopu priprav na vrh je sicer nedavno na Dunaju potekal briefing veleposlanikov latinskoameriških držav, ki ga je v sodelovanju z zunanjim ministrom organiziral Center za Latinsko Ameriko iz Ljubljane.

Med obiski v Argentini, Čilu in Peruju bo Rupel predstavil Slovenijo kot bodočo predsedujočo EU in njene prednostne naloge med predsedovanjem; rdeča nit pogovorov bodo priprave na vrh EU-LAC v

Limi. Rupel se bo lahko iz prve roke seznanil z razmerami v Latinski Ameriki, sogovornikom pa predstavil aktualno dogajanje v Evropi. Nenazadnje bo obisk tudi priložnost za okrepitev dvostranskih odnosov. Od vstopa Slovenije v EU se je ta dinamika že okrepila, neizkoriščenih možnosti pa je še veliko.

V Dominikanski republiki pa bo 19. aprila sodeloval na ministrskem zasedanju EU in Skupine Rio, ob robu katerega bo imel priložnost za dvostranska srečanja.

Glavne teme 13. ministrskega srečanja v Santo Domingu bodo razmere na Haitiju, okolje, podnebne spremembe in energetika, krepitev multilateralizma, boj proti revščini ter prihodnost odnosov med EU in Skupino Rio. Prvi dan bodo potekala srečanja s Srednjo Ameriko, Andsko skupino, Mercosurjem in Mehiko.

Turnejo bo minister začel v četrtek z uradnim obiskom v Argentini, med katerim se bo sestal med drugim z zunanjim ministrom Jorgem Enriquejem Taiano in predsednikom poslanske zbornice Albertom Balestrinijem. Med obiskom bo podpisana tudi konvencija o socialni varnosti, ki bo omogočila uveljavljanje socialnih pravic pripadnikom slovenske skupnosti v Argentini. Srečal pa se bo tudi s predstavniki vseh treh valov slovenske emigracije v Argentino in predstavniki Slovencev v Urugvaju ter obiskal Slovence v Mendoza.

Tudi med delovnim obiskom v Čilu 16. aprila ima minister na programu srečanja z visokimi čilskimi predstavniki. V Peruju bo na delovnem obisku 17. in 18. aprila; zadnji dan bo s perujskim zunanjim ministrom Josejem Antoniom Garcio Belaudjem govoril o pripravi vrha EU-LAC v Limi, sledil pa bo podpis memoranduma o sodelovanju med zunanjima ministristvo.

Slovenija ima v Latinski Ameriki veleposlaništvo v Argentini, ki je pristojno še za Brazilijo, Čile, Urugvaj, Paragvaj in Peru, veleposlanik pa je od leta 2006 prof.

Toplo vabimo rojake

V četrtek, 12. aprila ob 11.30 uri, bo minister dr. Rupel položil venec pred spomenik generala San Martina, na istoimenskem trgu v Buenos Airesu.

Istega dne, ob 18.30 pa bo na CARI-ju (Argentinski svet za mednarodne odnose - Uruguay 1037) potekalo tudi predavanje ministra dr. Rupla na temo „Predsedovanje Slovenije EU: 50 let po podpisu Rimske pogodbe in 25 let po začetku demokratičnih gibanj v Srednji in Vzhodni Evropi“.

Zunanji minister bo v soboto, 14. aprila, odpotoval v Mendoza, kjer se bo srečal s predstavniki tamkajšnje slovenske skupnosti.

Veleposlaništvo vljudno vabi predstavnike slovenske skupnosti, da se udeležijo teh dogodkov.

Avguštin Vivod. V času predsedovanja EU bo Slovenija po navedbah virov na MZZ tesneje sodelovala s francosko diplomacijo.

Gospodarsko sodelovanje Slovenije z latinskoameriški državami je skromno. Največje trgovinske partnerice so Brazilija, Mehika in Argentina. Blagovna menjava s slednjjo je lani znašala dobrih 30 milijonov dolarjev, s Čilom 13 milijonov, s Perujem pa 1,4 milijona dolarjev.

EU je za ZDA druga največja gospodarska partnerica Latinske Amerike, obenem pa tudi pomembna investitorica in donatorica pomoči. Leta 2005 je EU iz Latinske Amerike uvozila za dobrih 67 milijard evrov, izvozila pa za dobrih 58 milijard evrov blaga. Evropske investicije v Latinski Ameriki so leta 2004 znašale več kot 124 milijard evrov, pomoč EU Latinski Ameriki pa letno znaša okoli pol milijarde evrov.

Škof Jamnik član evropskih akademikov

Predsednik Evropske akademije znanosti in umetnosti s sedežem v Salzburgu, Felix Unger je sporočil, da je bil ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik na zadnji seji pred mesecem dni izvoljen za rednega člana akademije v razredu svetovne religije. Škof Jamnik se bo slavnostnega plenarnega zasedanja, na katerem se bo prvič predstavil kot novi član, udeležil prihodnje leto, 8. marca 2008, v Salzburgu, so sporočili iz Slovenske škofovske konference.

V razredu za svetovne religije se je tako pridružil imenom, kot so Alojzij Šuštar, France Rode, Jože Krašovec, Stanko Ojnik, Alojzij Slavko Snoj in Alojz Uran.

Evropska akademija znanosti in umetnosti je bila ustanovljena leta 1990 in združuje 1200 akademikov interdisciplinarnih znanosti, mednarodnih pripadnosti ter vizionarje evropskega sobivanja in razvoja na raznih ravneh. Med člani je 22 Nobelovih nagradencev. S svojimi projekti deluje na področjih humanistike in kulture, ki so razvrščena v sedem razredov: medicina, umetnost, naravo-

slovne znanosti, socialne vede/pravo/ekonomija, tehnika, okoljske vede in svetovne religije.

Trenutno se akademija posveča dvema glavnima projektoma: prvi nosi naslov Zdravje je bogastvo - strateške vizije za evropsko zdravstvo na začetku 21. stoletja, drugi pa je medverski dialog. Akademiki so napisali Listino strpnosti in Manifest o svobodi znanosti. Dokumenta je akademija predala Organizaciji združenih narodov in Evropskemu parlamentu.

Anton Jamnik se je rodil 27. julija 1961 v Ljubljani. Leta 1987 ga je ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar posvetil v duhovnika. Po mašniškem posvečenju ga je imenoval za kaplana v Kočevju. Od leta 1990 do 1994 je bil nadškofijski tajnik v Ljubljani. Doktorski študij je zaključil leta 1997, od takrat je tudi docent za filozofijo na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 2000 ga je ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode imenoval za direktorja Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano.

Resolucija o meji s Hrvaško

Strateški svet za zunanjo politiko je v razširjeni sestavi drugič v mesecu dni razpravljal o odnosih s Hrvaško, tokrat o vladnem predlogu resolucije o meji s Hrvaško, ki jo bo obravnavala koordinacija parlamentarnih strank.

Zunanji minister Dimitrij Rupel o vsebini resolucije ni govoril, po sestanku je v izjavi povedal le, da si bodo v „krajšem besedilu“ v kratkem „prizadevali artikulirati politično voljo slovenske politike do Hrvaške“.

Dodal je, da bo Ministrstvo za zunanje zadeve ob tem nadaljevalo „s procesom analize pravnih in političnih, zgodovinskih vidikov odnosov med državama,“ da bo torej ob že objavljeni beli knjigi o meji med državama „pripravilo nove ekspertize“.

Kot je po sestanku sveta novinarjem povedal svetovalec predsednika SD in strokovnjak za pomorsko pravo Patrick Vlačič, je vladni predlog pripravilo zunanje ministrstvo in predstavlja stališče vlade do vprašanja.

BERI...

- PISMO IZ SLOVENIJE 2
- USPEH NAŠEGA PIANISTA 3
- ŠE O SLOVENSKI LITERATURI 3
- ŠKOF URBANČ USTOLIČEN 4

